

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ (5–9 КЛАСИ, НУШ)

**Ужгородський ліцей ім. Августина Волошина Ужгородської міської ради
Закарпатської області
2026/2027 навчальний рік**

1. Нормативна основа

Оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів з англійської мови здійснюється відповідно до:

1. Закону України «Про освіту».
2. Закону України «Про повну загальну середню освіту».
3. Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898.
4. Наказу Міністерства освіти і науки України від 04.05.2026 № 722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів».
5. Наказу Міністерства освіти і науки України від 14.08.2026 № 1427 «Про затвердження Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів закладів загальної середньої освіти».
6. Чинної модельної навчальної та розробленої на її основі навчальної програми з англійської мови, за якою працює заклад освіти.

Під час оцінювання враховуються компетентнісний підхід, комунікативна спрямованість навчання та очікувані результати, визначені Державним стандартом і навчальною програмою.

2. Загальні підходи до оцінювання

Оцінювання результатів навчання з англійської мови спрямоване на визначення рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності учнів, їхньої здатності розуміти, використовувати англійську мову та взаємодіяти з іншими особами в різних життєвих ситуаціях.

Основними завданнями оцінювання є визначення здатності учнів:

- сприймати й розуміти усне мовлення англійською мовою;
- читати й розуміти тексти різних жанрів;
- спілкуватися англійською мовою в усній формі;
- брати участь у діалогах, бесідах і дискусіях;
- створювати письмові повідомлення, описи, листи та інші тексти;
- використовувати лексику і граматичні конструкції відповідно до комунікативної ситуації;
- висловлювати власні думки, почуття, ставлення й аргументувати позицію;
- застосовувати англійську мову для розв'язання практичних і навчальних завдань.

Оцінювання здійснюється за **12-бальною шкалою** відповідно до очікуваних результатів навчання.

3. Основні групи результатів навчання

Група 1. Сприйняття усної інформації та письмових текстів іноземною мовою

Оцінюються вміння сприймати, розуміти й інтерпретувати інформацію англійською мовою.

Група охоплює два основні види мовленнєвої діяльності:

Аудіювання (Listening):

- розуміння основного змісту почутого;
- визначення головної думки;
- розпізнавання конкретної інформації;
- розуміння деталей усного повідомлення;
- визначення намірів та ставлення мовця.

Читання (Reading):

- розуміння основного змісту тексту;
- пошук необхідної інформації;
- визначення теми й головної думки;
- встановлення логічних зв'язків;
- аналіз та інтерпретація прочитаного.

Група 2. Взаємодія з іншими особами в усній і письмовій формах та в режимі реального часу

Оцінюються вміння брати участь у спілкуванні англійською мовою.

Основні показники:

- підтримання діалогу;
- постановка запитань і надання відповідей;
- обмін інформацією;
- висловлення згоди або незгоди;
- обговорення повсякденних ситуацій;
- написання повідомлень та відповідей на них;
- участь у спілкуванні з використанням цифрових засобів.

Група 3. Надання інформації, висловлювання думок, почуттів та ставлення іноземною мовою

Оцінюються вміння самостійно створювати усні й письмові висловлювання.

Основні показники:

- побудова монологічного висловлювання;
- опис подій, людей, предметів і явищ;
- висловлення власних думок;
- пояснення причин і наслідків;
- аргументування власної позиції;
- створення письмових текстів різного призначення;
- представлення результатів навчальної діяльності.

4. Загальні рівні результатів навчання

Рівень	Бали	Узагальнена характеристика
Початковий	1–3	Учень розуміє окремі знайомі слова та прості фрази, виконує елементарні мовленнєві завдання переважно за допомогою вчителя.
Середній	4–6	Учень розуміє основний зміст нескладних повідомлень і текстів, використовує знайомі слова та мовленнєві зразки, спілкується у типових ситуаціях, припускаючись помилок.
Достатній	7–9	Учень переважно самостійно розуміє тексти й повідомлення відповідного рівня складності, підтримує спілкування,

		створює логічні висловлювання, використовує достатній лексико-граматичний матеріал.
Високий	10–12	Учень упевнено виконує комунікативні завдання відповідного рівня, розуміє зміст і важливі деталі інформації, аргументує власні думки, створює змістовні усні та письмові висловлювання, гнучко використовує мовні засоби.

Наведені характеристики є предметно адаптованим узагальненням рівнів оцінювання. Офіційні загальні критерії за кожним балом визначені наказом МОН № 722.

5. Критерії оцінювання основних видів мовленнєвої діяльності

5.1. Аудіювання (Listening)

Під час оцінювання враховуються:

- розуміння загального змісту аудіоповідомлення;
- уміння визначати основну думку;
- розпізнавання ключових слів і фактів;
- знаходження конкретної інформації;
- розуміння послідовності подій;
- розпізнавання ставлення, намірів та емоцій мовця;
- правильність виконання завдань за прослуханим матеріалом.

Складність аудіоматеріалів, тривалість звучання, кількість прослуховувань і види завдань визначаються відповідно до навчальної програми, віку учнів та очікуваних результатів навчання.

5.2. Читання (Reading)

Оцінюються:

- розуміння основного змісту прочитаного;
- визначення теми та головної думки;
- пошук конкретної інформації;
- розуміння деталей тексту;
- встановлення причинно-наслідкових зв'язків;
- здатність робити висновки;
- інтерпретація інформації;
- правильність виконання завдань за змістом тексту.

Тексти добираються відповідно до навчальних цілей та рівня мовної підготовки учнів.

5.3. Говоріння (Speaking)

Під час оцінювання монологічного мовлення враховуються:

- відповідність висловлювання темі;
- повнота розкриття змісту;
- логічність і послідовність;
- обсяг і доречність словникового запасу;
- правильність використання граматичних конструкцій;
- зрозумілість вимови;
- плавність мовлення;
- уміння висловлювати власну думку й аргументувати її.

Під час оцінювання діалогічного мовлення додатково враховуються:

- уміння розпочати, підтримати й завершити розмову;

- доречність запитань і відповідей;
- здатність реагувати на репліки співрозмовника;
- дотримання норм мовленнєвого етикету;
- досягнення комунікативної мети.

Окремі лексичні, граматичні або фонетичні помилки не повинні автоматично визначати низьку оцінку, якщо вони не перешкоджають досягненню визначеного результату спілкування.

5.4. Письмо (Writing)

Оцінюються:

- відповідність тексту темі та поставленому завданню;
- повнота розкриття змісту;
- логічність і послідовність викладу;
- структура письмового висловлювання;
- зв'язність тексту;
- словниковий запас;
- граматична правильність;
- орфографічна та пунктуаційна грамотність;
- відповідність стилю й формату тексту комунікативній ситуації.

Для оцінювання можуть використовуватися листи, електронні повідомлення, короткі розповіді, описи, повідомлення, анкети, есе, відгуки та інші види письмових робіт, передбачені навчальною програмою.

5.5. Лексична компетентність (Vocabulary)

Оцінюються:

- розуміння значення слів і словосполучень;
- доречність використання лексичних одиниць;
- правильність слововживання;
- використання синонімів та інших мовних засобів;
- здатність застосовувати лексику в контексті;
- використання вивчених слів під час усного та письмового спілкування.

5.6. Граматична компетентність (Grammar)

Оцінюються:

- розуміння вивчених граматичних структур;
- правильність їх використання;
- здатність будувати речення різних типів;
- застосування граматичних правил у мовленнєвих ситуаціях;
- використання граматичних засобів для точного передавання змісту.

Лексика й граматики є складниками іншомовної комунікативної компетентності. Їх оцінювання здійснюється у зв'язку з очікуваними результатами навчання, а не як обов'язкові окремі групи результатів.

5.7. Тестові та контрольні роботи

Під час оцінювання враховуються:

- правильність виконання завдань;
- розуміння усної та письмової інформації;
- здатність застосовувати мовні знання;
- уміння розв'язувати комунікативні завдання;
- відповідність отриманого результату встановленим критеріям.

Кількість завдань, їхня складність, максимальна кількість балів і порядок переведення результатів у 12-бальну шкалу визначаються для конкретної роботи та повідомляються учням до її виконання.

5.8. Проєктні, творчі та практичні роботи

Оцінюються:

- відповідність змісту визначеній темі;
- досягнення поставленої комунікативної мети;
- самостійність виконання;
- змістовність і логічність;
- правильність та доречність використання англійської мови;
- аргументованість висновків;
- якість усного або письмового представлення результатів;
- дотримання академічної доброчесності.

Формами роботи можуть бути презентації, відеопроєкти, інтерв'ю, діалоги, дослідження, інформаційні плакати, подкасти, електронні листи, тематичні повідомлення та інші навчальні продукти.

6. Види оцінювання

Формувальне оцінювання здійснюється з метою відстеження навчального поступу учнів, виявлення труднощів і надання зворотного зв'язку. Його результати не враховуються під час підсумкового оцінювання.

Поточне оцінювання здійснюється в процесі навчання та відображає проміжний рівень досягнення очікуваних результатів. Учитель самостійно визначає кількість, періодичність і форми поточного оцінювання відповідно до навчальних цілей.

Тематичне оцінювання здійснюється за потреби на підставі поточних оцінок, результатів підсумкової тематичної роботи або їх поєднання. Проведення окремої підсумкової роботи після кожної теми не є обов'язковим.

Семестрове оцінювання здійснюється на основі тематичних оцінок, а за їх відсутності — поточних оцінок. За рішенням учителя може проводитися підсумкова семестрова робота, що охоплює результати навчання, передбачені програмою.

За підсумками семестру виставляється **одна оцінка з англійської мови**. Окремі семестрові оцінки за кожною групою результатів не є обов'язковими.

Річне оцінювання здійснюється відповідно до чинних нормативних вимог з урахуванням результатів навчання учня протягом навчального року.

7. Принципи об'єктивності та академічної доброчесності

Оцінювання результатів навчання учнів з англійської мови здійснюється на засадах об'єктивності, справедливості, прозорості, неупередженості та академічної доброчесності.

Учні мають право:

- бути ознайомленими з критеріями оцінювання до виконання навчальних завдань;
- отримувати пояснення щодо виставлених оцінок;
- знати власні навчальні досягнення та напрями вдосконалення;
- отримувати конструктивний зворотний зв'язок;
- оскаржувати результати оцінювання в установленому порядку.

Під час оцінювання враховується досягнення результатів навчання, а не особисте ставлення до учня або його поведінка.

Виконання письмових, творчих і проєктних робіт має відповідати принципам академічної доброчесності.

8. Нормативні документи

1. **Державний стандарт базової середньої освіти**, постанова КМУ від 30.09.2020 № 898:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-п>
2. **Наказ МОН від 04.05.2026 № 722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів»:**
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0922-26>
3. **Наказ МОН від 14.08.2026 № 1427 «Про затвердження Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів закладів загальної середньої освіти»:**
<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultataiv-navchannia-uchniv-5-9-klasiv-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity?v=6a8420819f7e7>
4. **Роз'яснення МОН «МОН спростило процедури оцінювання в базовій школі»** від 18.08.2026:
<https://mon.gov.ua/news/mon-sprostylo-protsedury-otsiniuvannia-v-bazovii-shkoli>